

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director: N. C. SCHINA

COMITETUL:

GR. CONDURATU
Consilier la Curtea de Apel
din BucureștiD. NEGULESCU, Profesor la Facultatea de drept din București
V. ANGELOVICI
Dr. în Drept din Paris
Judecător Tribunalul ElivALEX. CERBAN
Dr. în Drept din Paris
Profesor UniversitarALFRED JUVARA
Dr. în Drept din Paris
Avocat

Secretar de Redacție: E. C. DEUSARA, Dr. în drept din Paris, Șeful Statisticii Judiciare

ABONAMENTUL

Un an p. birou, Case Comerc. și Autorit. 900 lei
„ Magistrati și Avocați . . . 190 „
6 luni prețul cel de sus pe jumătate

APAKE ODATA PE SAPTAMANA

sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVRI, 5
Lângă Palatul Justiției
— TELEFON 13/29 —

Rugăm pe d-nii magistrați și avocați a ne trimite scris pe câte o pagină, descriptibil, hotărârile instanțelor judecătorești cari rezolvă chestiuni de drept discutabile, pentru a le putea publica în Curierul Judiciar. Cele mai importante vor fi publicate însofite de note.

SUMAR

— Regulament pentru locuințe (Decret-lege) promulgat și publicat în „Monitorul Oficial” No. 178 din 14 Noiembrie 1920;

— *Legislația Muncii. Considerațiuni generale*, de d. av. Alexandru Mavrojanu;

JURISPRUDENȚA:

— Curtea de Casație a. l.: Ana Alexandrescu cu Elica Dumitrescu și Șerban Ionescu. (Reducerea legatelor, Evaluarea masei succesorale. Expertiză. Bănerană apăsătoare a instanțelor. Dotă. Constitutor. Dovadă. Legatar particular. Prodare. Posesia de fapt a legatului. Obligația de a l. preda, cu o Notă de d. Profesor Al. Cerban;

— Curtea cu Jurați din Buzău: Gheorghe și D. Năndu, trimiți în judecată pentru lovituri cari au cauzat moartea. (Amnezia. Caracterul ei. Poate profita oaselor și complicității? Soluție afirmativă. Decretul-lege 1547/920. Despagubiri), cu o Notă de d. E. C. Deusara;

— Trib. Băila a. l.: N. Imes u cu R. Samueli. (Contracte de închiriere. Lipsa de folosință. Forță majoră. Desființarea contractelor. Grațiale. Responsabilitate. Art. 1153. 1420, 1423 și 938 o. civ.) cu o Notă de A. C.;

— Trib. civil din Le Puy: (Copil natural. Reconașterea lui din din partea tatălui. Reconașterea din partea a două persoane cari se pretind tatăl copilului. Dreptul de apreciere al Trib. Art. 62 o. civ. fr. 48 o. civ. rom.) cu o Notă de d. profesor D. Alexandresco.

Rezumatul jurisprudenței Curților de apel și Casație

— *Apel I:* Reconașterea chirieiului la contract. Notificare de revenire la renunțare. Notificarea proprietarului că acceptă. Constată. Inutilitate

— *Apel II:* 1. Hotărâre definitivă. Efecte. Torția. Constată. Admisibilitate. Art. 400 p. civ. — 2. Clausa derogatorie facultativă. Inoponentă ipso facto Constată. Inadmisibilitate.

— *Apel III:* Apel. Achi. are înaintea primei instanțe. Inadmisibilitatea apelului. Art. 317 p. civ.

— *Apel IV:* Ipotecă. Efecte. Dobânzi. Inscrispții ipotecare. Dreptul de preferință pentru cel ce a reinot inscripțiunea. Art. 1875 o. civ.

— *Casație I:* Cum se socotește termenul de recurs la o hotărâre care n. a fost comunicată și a fost atacată cu un al doilea recurs?

— *Casație II:* e trebuie să cuprindă petiția de recurs? Art. 34 l. curții de Casație și 69 p. civ.

— *Casație III:* Transferarea unui funcționar înamovibil al Minister. Cărilor și Inatr. publice într-o altă funcție garantată prin înamovibilitate după un oare care stagiu. Dacă prima înamovibilitate îl urmărește și în această nouă funcțiune fără a fi nevoie de stagiul prevăzut de lege?

Blok-Notes pentru avocați, magistrați, grafieri, bune pentru notițe zilnice pentru birou, se găsesc de vânzare la Tip. „Curierul Judiciar” PREȚ REDUS 3.40 bucata.

FERDINAND I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului Nosru secretar de Stat la departamentul de interne sub No. 50.185/920.

Văzând jurnalul consiliului de miniștri No. 3945 din 12 Noiembrie 1920.

În baza art. 98 din Constituție,

Am decretat și decretăm:

REGULAMENT PENTRU LOCUINȚE

Art. I. Autoritățile administrative și comunele sunt obligate:

1. Să ia măsuri pentru curățarea lipsei de locuințe;

2. Să procure locuința contra plată pentru:

a) Birourile oficiilor publice;

b) Armată (ofițerii, trupă) și animalele aparținând acestora;

c) Funcționarii și persoanele cari se găsesc într-o înscărmare oficială;

d) refugiații cari sunt în imposibilitate de a se înalpa în comuna lor de reședință.

Persoanele neînscrise au dreptul la o cameră de stăpân și una de servitor, iar cele înscrise la 2 camere de stăpân și una de servitor.

Art. II. Până la noi dispozițiuni se vor aplica următoarele măsuri excepționale:

1. Biletele de liberă petrecere în țară pentru străini nu se vor libera pe timp mai lung de 15 zile. Prelungirile peste acest termen nu se vor acorda decât de către ministerul de interne.

Se exceptează străinii din teritoriile alipite, foști cetățeni ai imperiului austro-ungar, care au dreptul de a sta în țară 2 ani dela punerea în vigoare a tratatului de pace.

2. Evacuarea persoanelor cari își au origina și reședință obișnuită în altă comună cu condițiunea ca autoritatea din această comună să constate că au posibilitatea să găsească locuințe.

3. Obligarea persoanelor cari posedă mai multe imobile în orașe, fie în proprietate (ne date cu chirie) sau luate cu chirie, de a ocupa numai un singur imobil sau apartament pe care și-l va alege.

4. Impunerea la taxe către comună a persoanelor prevăzute la paragraful 1.

5. Reglementarea dreptului de a locui la hotel, nepermițându-se locuitorilor indigeni ai comunelor să aibă domiciliul la hotel.

6. Obligarea locuitorilor de a pune la dispozițiunea

autorităților, pentru cuartiruirea persoanelor din categoriile enumerate la art. 1, părțile de locuință care nu le sunt absolut necesare.

Art. III. Autoritățile comunale, fie din oficiu, fie după cererea șefului oficiului de cuartiruire, vor examina dacă este necesar să se introducă în totul sau în parte măsurile de la art. 2.

Hotărârile lor motivate amânunțit se înaintează spre aprobare ministerului de interne, prin prefectura județului, care își dă avizul.

Deciziunea ministerului de interne este definitivă, cu excepțiune pentru impunerea de taxă (paragraful 4) pentru care se cere și deliberarea consiliului comunal, iar aprobarea se va face prin înalt decret regal cu avizul consiliului de miniștri.

Art. IV. Prefecții de județe, dacă socotesc că este necesar să se introducă asemenea măsuri, se vor adresa în scris autorităților comunale.

În cazul când acestea nu acceptă cererea prefecției se vor adresa la ministerul de interne care va putea lua dispozițiuni din oficiu cu excepția măsurii de a se impune taxe pentru comună.

Art. V. Executarea măsurilor dela art. II punctele 1, 2, 3 și 5 se va face de către autoritățile administrative, polițienești sau comunale, după competența lor, prin oficiul de locuințe al orașului.

Taxele prevăzute la punctul 4 se vor încasa ca orice taxe comunale.

Măsura dela art. II punctul 6 se va executa conform dispozițiunilor articolelor următoare.

Art. VI. În cazul când se hotărăște aplicarea dispozițiunilor dela art. II, punctul 6, într-un oraș, consiliul comunal este obligat ca în termen de 10 zile dela încunoștințare, să stabilească normele ce trebuiesc avute în vedere pentru constatarea părților de locuințe care nu sunt absolut necesare locuitorilor.

În ședințele consiliului comunal în care se va discuta și hotărâ aceste norme vor fi convocați să participe, cu drepturi egale ca și ceilalți membri, prefectul orașului sau județului și șeful „oficiului de locuințe”.

În cazul când autoritatea comunală nu îndeplinește această obligațiune, prefectul orașului sau județului va face singur convocarea și va lua toate măsurile pentru ținerea ședințelor.

Art. VII. Contra acestei hotărâri orice cetățean va putea face apel la ministerul de interne, în termen de 5 zile dela pronunțare. Apelul se va depune la prefectul județului, care își va da avizul asupra reclamațiunii și o va înainta ministerului.

Hotărârile neapelaute, precum și hotărârile ministerului sunt definitive.

Art. VIII. Normele pentru constatarea camerilor strict necesare se vor fixa ținând seama de:

a) Numărul membrilor familiei cari locuiesc permanent în apartament minimum este 2 camere pentru o persoană și câte o cameră în plus pentru fiecare membru al familiei;

b) Necesitatea de a avea un birou de primire sau de studiu după profesiunea exercitată;

c) Intensitatea lipsei de locuințe;

d) Dacă construcția este cu totul inproprie pentru a se utiliza unele camere separat.

Art. IX. Nu se permite luarea unui local de prăvălie de cât în cazurile strict obligatorii și numai pentru instalarea de birouri oficiale.

Pisoalele care nu se pot locui fie din cauza destinațiunii lor (bucătărie, coridor, etc.), fie din cauză că nu sunt utilizabile, nu se vor ține în seamă în calculul stabilit la art. VIII.

Art. X. În fiecare comună urbană se va înființa imediat o comisiune de cuartiruire și un oficiu de locuințe.

Art. XI. Comisiunea de cuartiruire va fi compusă din un delegat al primăriei, un magistrat delegat al ministerului de justiție, un delegat al ministerului de interne și un delegat al comandamentului militar.

Comisiunea este prezidată de delegatul ministerului de interne, când acesta este prefectul, sau de delegatul ministerului de justiție.

Atribuțiunile comisiunii de cuartiruire sunt:

a) A hotărâ asupra chestiunilor de la punctele f și h ale art. XII;

b) Supravegherea generală a lucrărilor „oficiului de locuințe”.

Art. XII. Oficiul de locuințe are următoarele atribuțiuni:

a) Studiul chestiunii locuințelor în localitate din toate punctele de privire;

b) Provoacarea luării în totul sau în parte a măsurilor prevăzute prin art. II din prezentul regulament.

c) Cercetarea tuturor imobilelor, stabilirea părților cari nu sunt absolut necesare persoanelor cari le locuiesc, după normele stabilite de consiliul comunal și încunoștințarea locatarilor despre aceasta;

d) Ținerea evidenței acestor părți de locuință pusă la curent cu diferitele modificări ce ar avea loc;

e) Evidența persoanelor cuartiruite și a locuințelor libere;

f) Cuartiruirea persoanelor îndreptățite prin art. I;

g) Examinarea cererilor și acordarea drepturilor de a prelungi șederea conform art. II, punct. 1;

h) Fixarea chiriei locuințelor date pentru cuartir;

i) Lucrările administrative prevăzute de legea rechi-zițiilor pentru pregătirea cuartiruirii;

j) Întreaga corespondență și studiile statistice.

Art. XIII. Președintele comisiunii va fixa numărul personalului necesar funcționării oficiului, precum și retribuția acestui personal, ambele sub rezerva aprobării ministerului de interne.

Art. XIV. În contra măsurilor luate de oficiul de locuințe se va putea reclama ministerului de interne.

Art. XV. Atribuțiunile ce se dau prin regulament prefectului de județ se vor exercita în orașele București, Iași și Chișinău de către prefectul de poliție, iar în orașele cu municipiu de către prefectul orașului.

Art. XVI. Locatarii imobilelor terminate după data dela 1 Aprilie 1921 sunt scutiți de obligațiunile prevăzute în prezentul regulament.

Art. XVII. Toate însărcinările date diferiților funcționari sau persoane particulare nu vor da drept la retribuție în afară de funcționarii ce se angajează la oficiul de locuințe.

Chetueble de personal și material ale oficiului de locuințe și se vor achita din bugetele comunelor respective.

Art. XVIII. Prezentele dispozițiuni se aplică cu încetare din a zecea zi care urmează datei apariției lor în „Monitorul Oficial”.

Art. XIX. Toate dispozițiunile, regulamente sau ordonanțe anterioare prezentului regulament sunt abrogate iatăr cât sunt în contradicție cu noile măsuri luate.

Secretariatele generale de interne din Cluj, Cernăuți și Chișinău sunt obligate să aducă la cunoștința generală dispozițiunile anterioare cari se abrogă prin acest regulament.

Art. XX. Ministerul nostru secretar de Stat la departamentul de interne este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Sinaia, la 12 Noemvrie 1920.

FERDINAND

Ministru de interne.

C. Argetoianu,

No. 4.889.

Atragem atențiunea cititorilor noștri că

acest Regulament promulgat sub forma de Decret-lege (!!) prin „Monitorul Oficial” No. 178 din 14 Noiembrie 1920, la pagina 6531—6533, nu indică la ce anume lege se referă.

Ne rezervăm a comenta acest Regulament îndată ce vom avea cunoștință oficială de legea la care se referă.

REDACȚIA

LEGISLAȚIA MUNCII

I.

CONSIDERAȚIUNI GENERALE

Nici odată până după marele războiu European nu s'au manifestat frământări sociale atât de grave și atât de întinse, cari să aducă după sine crize economice și morale atât de importante, ca acele prin care trec astăzi mai toate Statele; crize a căror consecință finală sunt greu de precizat, dacă nu se va legifera serios, pentru a se pune capăt nedreptăților sociale existente și luptei acerbe ce se dă între muncă și capital.

Nu voesc să amintesc aci de antagonismul existent între aceste 2 clase sociale, fără a menționa de lupta ce se dă de „comunismul” din Moscova.

Revoluțiunea ce vrea să producă în lumea civilizată, teoria comunista, este sau prea mare pentru a ne putea da seama perfect de rezultatul ei final, sau mai bine absurdă pentru a o putea concepe în totul.

Nu e mai puțin adevărat însă, că dacă privim la rezultatele ei imediate, vedem că idealistii cari se ridică în numele unei perfecte egalități, luptă tot pentru dominație; iar neegalitatea și opresiunea domină și sub regimul sovietelor cum domina odinioară și în lumea pretinsă „burgheză”: fără să menționez de asasinatete, nedreptățile și robia cari continuă, dar în loc să pornească de sus în jos, izbucnesc de jos în sus.

Revoluția rusă, o-l puțin pentru moment așa cum o concep inițiatorii ei, este contrară în fapt celei preconizată odinioară de marii eugeniști socialiști. O astfel de stare de fapt poate avea o durată scurtă, cât timp puterea dominațiunii arbitrară o va permite, pe când dacă s'ar alege calea evoluțiunii s'ar putea ajunge la rezultatele reale și statornice, iar nu la stări efemere.

Iată pentru ce la congresul internațional al 2-a, ținut la începutul lui August la Genova, unde au luat parte personalități socialiste marcante din toate țările civilizate și unde s'a discutat serios și profund interesul general al umanității și al civilizațiunii, nu s'a putut hotărî afilierea la internaționala 3 a dela Moscova. Iată pentru ce în toate zilele vedem în multe țări partidele

socialiste cele mai înaintate chiar, refuzând să se solidarizeze cu curentul comunist.

Partidul muncitoresc Labour Party din Anglia, cel mai puternic și mai conștient partid muncitoresc din lume, a fost cel dintâi care s'a ridicat în contra sistemului preconizat de cei dela Moscova. Chiar marele socialist Vandervelde în discursul său ținut la Congresul din Genova a zis între altele: Londres et Moscou, tels seront les pôles qui essayeront d'attirer l'attention des masses ouvrières. D'un côté l'appel à la raison, la doctrine solide, l'organisation vigoureuse et viable, par-ce qu'elle est basée sur la coopération volontaire de chacun; de l'autre l'appel aux instincts brutaux, la suggestion mystique et qui séduit, parceque l'idée est nouvelle et que le prolétariat est las d'un régime auquel il croit devoir la misère et l'angoisse.

Iată de ce în discursul său magistral, rostit la Cameră cu ocaziunea discuțiunii proiectului de Lege a „Conflictelor Muncii,” cu drept cuvânt d. Ministru al Muncii Gr. Trancu-Iași a zis la un moment dat că „Între politica reconstructivă din Europa și cealaltă pentru teroare și violență, în aceste vremuri, când țara a eșut așa de îndurerată din acest războiu, să-mi dați voce să întorc privirea ca în totdeauna către apusul Europei și să iau drept călăuză opiniunea lui Vandervelde.”

1. Tratatul de pace dela Versailles.

Până în războiul din zilele noastre este știut că capitalul a căutat în totdeauna să exploateze munca; situațiunea însă s'a schimbat în sens contrar și asistăm la lupta ce dă munca pentru a avea întâietate în fața capitalului.

Noi considerăm ambele tendinți diametral opuse, ca greșite, atât din punct de vedere social cât și din punctul de vedere economic și moral.

Nu trebuie să existe în nici o parte opresori și oprimați.

Capitaliștii și muncitorii trebuie să meargă pe calea progresului și a civilizației mână în mână. Munca trebuie să fie pe aceiași treaptă cu capitalul, cel puțin din punctul de vedere economic, dacă nu social, unde evident munca prin esența ei trebuie să aibe întâietate și aci vorbesc atât de munca intelectuală cât și de cea manuală.

Un antagonism economic o dăunător ambelor elemente cari sunt factori tot atât de importanți. tot atât de utili, neputând să existe unul fără altul, precum nu poate exista în univers energie fără materie, nici materie fără energie. Pătrunsă de aceste adevăruri și de situațiunea reală din societatea noastră precum și de antagonismul existent între diferitele clase sociale și a neegalității dintre ele, Conferința de la Versailles prin Tratatul de Pace din 28 Iunie 1919, în partea 13-a consacră prin 41 de articole (art.

387—427 incl.) și 2 secțiuni, dispozițiuni relative la legislația muncii.

În prima secțiune prevede reglementarea internațională a muncii și organizarea ei, creând o organizație permanentă a muncii cu îndatorirea de a lucra la realizarea unui program stabilit conform considerațiilor generale ale acestei părți: (O Conferință anuală generală compusă din reprezentanții Statelor cari au aderat la Liga Națiunilor; fiecare Stat având dreptul a trimite 2 delegați desemnați de Guvernul respectiv și câte un patron și un lucrător;

Un Birou internațional al muncii sub conducerea unui Consiliu de Administrație).

Secțiunea a 2-a care cuprinde art. 427 din Tratat (art. 41 și ultim.) prevede principiile generale pentru executarea lucrărilor întreprinse și a hotărârilor luate de Conferință și de Biroul Internațional al Muncii.

2. Conferința generală Internațională a Muncii. (Washington Noembrie 1919).

Prima conferință generală Internațională a muncii a fost fixată prin însuși tratatul de pace dela Versailles și s'a ținut la Washington în luna Noembrie 1919

În ședințele sale dela 28 și 29 Noembrie 1919 s'au adoptat următoarele proiecte de convențiune și recomandățiune.

1) Proiectul reglementării orelor de muncă, 8 ore pe zi sau 48 ore pe săptămână de muncă în stabilimente industriale. Statul Român este dator să legifereze acest proiect ca unul ce a aderat la Liga Națiunilor și a participat printr'un Delegat la Conferință, până la 1 Iulie 1922 spre a-l pune în vigoare (Art. 13).

2) Recomandățiunea relativ la șomaj.

3) Proiect de convențiune relativ la șomaj. Prin art. 8 orice membru care ratifică convenția trebuie să o pună în aplicare cel mai târziu până la 1 Iulie 1921.

4) Recomandățiune relativ la reciprocitatea tratamentului lucrătorilor străini.

5) Proiect de convențiune pentru munca femeii, înainte sau după ce a născut. Orice Stat care va ratifica prezenta convenție, se obligă a o pune în aplicare cel mai târziu până la 1 Iulie 1922. (art. 9).

6) Idem pentru reglementarea muncii de noapte a femeii. Data punerii în vigoare a fost fixată până la 1 Iulie 1922 (art. 12).

7) Recomandățiune relativă la prevenirea și combaterea antraxului (cărbunelui).

8) Idem protecțiunea femeilor și a copiilor contra saturnismului.

9) Idem crearea unui serviciu public de igienă.

10) Proiect de convenție care fixează minimum de vârstă a copiilor cari lucrează în fabrici.

Prezenta convenție va trebui pusă în aplicare de Statele cari au ratificat-o, cel mai târziu până la 1 Iulie 1922. (art. 11).

11) Idem relativ la munca de noapte a copiilor în industrie. Se va pune în aplicare până la 1 Iulie 1922 (art. 12).

12) Recomandățiune pentru aplicarea convențiunei internaționale adoptate la Berna în 1906 relativ la interzicerea întrebuințării fosforului alb în industria chibriturilor.

3. Biroul Internațional al Muncii din Geneva.

Biroul Internațional al Muncii și modul lui de funcționare, precum și al Consiliului de Administrație al acestui Birou, este prevăzut în celelalte articole ale tratatului de pace din Versailles cuprinse în partea 13-a din Tratat (art. 392 și urm.)

Acest Birou are de obiect centralizarea și distribuirea tuturor informațiilor relative la reglementarea internațională a condițiilor de muncă și a regimului muncii în general, încheierea diferitelor proiecte ce se propun conferinței generale internaționale a Muncii etc.

Ministerele Statelor cari au aderat la Liga Națiunilor și cari au un Departament al Muncii, pot comunica direct cu acest Birou, prin reprezentantul Guvernului respectiv din Consiliul de Administrație. În lipsa unui asemenea reprezentant, se poate comunica prin intermediul unui delegat desemnat ad-hoc.

Sediul acestui Birou a fost stabilit în vara acestui an în Castelul Châtelaine din împrejurimile imediate ale orașului Geneva, iar Director General a fost ales Domnul Albert Thomas, care este și membru în Consiliul de Administrație al biroului.

Biroul internațional al Muncii depinde de Liga Națiunilor, care a luat reședința tot în orașul Geneva, ocupând Otelul Național de pe cheiul Lacului Leman. (Pentru orice deslușiri mai amănunțite asupra organizațiunei internaționale a muncii, a se vedea sus menționata parte din Tratatul de pace dela Versailles din 28 Iunie 1919).

4. Politica de stat în legiferarea Muncii.

Datorită cauzelor de mai sus, ca o consecință a dezvoltării economice libere care s'a manifestat în ultim-le decenii, s'a creiat o situațiune precară pentru muncitori în fața exploatării muncii lor de marii capitaliști și s'a născut dreptul Statului de a limita contractele de muncă și datoria lui de a institui un regim legal de muncă pentru a proteja pe cei slabi economicște și a le îngădui revendiări echitabile și pe căi legale.

Cu alte cuvinte stabilirea unui contract între reprezentanții patronilor și ai lucrătorilor spre a-i aduce să delibereze, să discute și să-și expună

fiecare punctul său de vedere sub scutul *autorității Statului*, a concilia diferențele etc; *aceasta este opera politică ce trebuie urmată în legiferarea muncii.*

Într-o societate democratică Statul trebuie să vegheze și să împace antagonismul dintre clase să dovedească tuturor și în special clasei muncitorești că Guvernul unei țări are datoria și misiunea să apere interesele vitale ale celor slabi, pentru ca cu toții împreună să participe cât mai activ la dezvoltarea intereselor economice, particulare și obștești, spre binele țării, civilizației și umanității.

Avându-se în vedere principiile enunțate mai sus, în toate Statele civilizate prevăzute cu o mai mare sau mai mică industrie, se dă actualmente o deosebită importanță legislațiunilor muncii, modificându-se prin legi chibzute întregul sistem al muncii, spre a-l pune în concordanță cu spiritul vremii și cu dispozițiunile tratatelor de pace încheiate după marele războiu European.

II.

ULTIMELE LEGI, DECRETE ȘI ORDONANȚE PRIN CARI SE MODIFICA CODURILE MUNCII DIN ELVEȚIA ȘI FRANȚA. DIFERITE ALTE PROECȚE.

1. Oficiul federal al Muncii din Elveția. Direcțiunea Muncii.

Legea federală a muncii în fabrici din 18 Iunie 1914 a fost modificată prin L. F. din 27 Iunie 1919 în ce privește durata muncii etc.

În acelaș timp s'a căutat a se legifera crearea unui oficiu federal al muncii private (în particular) precum și în industrie, arte, meserii și comerț. Dar această din urmă lege, deși votată de Camerele Federale odată cu legea de mai sus, a fost supusă unui plebiscit popular, *ad referendum*, dar a fost respinsă cu o mică majoritate de poporul elvețian la 21 Martie 1920. Este interesant să cercetăm pe scurt inovațiile ce aducea.

În primul rând crea un „*oficiu al muncii*” cu îndatorirea de a studia condițiunile de muncă privată și a muncii în industrie, arte, meserii și comerț; apoi de a prepara reformele condițiunilor de muncă și de existență a lucrătorilor, de a supraveghea condițiile de muncă stabilită etc. Se mai dădea prin aceeași lege dreptul Consiliului Federal de a declara contractele de muncă obligatorii, chiar pentru acei membri din asociațiunile profesionale cari n'au aderat la aceste contracte, deasemenea de a putea stabili contracte-tip de muncă dela cari să nu se poate abate nimeni.

Prin aceeași lege se înființau o comisiune federală a salariilor cu un comitet federal tot al salariilor cu atribuțiuni diferite pentru a fixa minimum de salar după localitate, fie în fabrici, fie în munca casnică.

Prin faptul că Republica Elveției a aderat să intre în Societatea Națiunilor, devenind membră a organizațiunii internaționale a muncii prevăzută în titlul al 13-lea din Tratatul de pace dela Versailles, își lua obligațiunea de a legifera în termen de un an, deciziunile și recomandățiunile Conferinței generale internaționale a muncii, ținută în Noiembrie 1919 la Washington.

Pentru a putea îndeplini această obligațiune, Consiliul Federal, având absolută necesitate de un organ special de legiferare, propune de urgență crearea unei Direcțiuni din Departamentul Economiei Publice, numită Oficiul Federal al Muncii, cu atribuțiunea de a pregăti și trata chestiunile referitoare la legislațiunea și regimul muncii din întreaga confederație elvețiană.

Legea a fost declarată urgentă pentru a se putea sustrage efectul produs prin respingerea legii anterioare de plebiscitul popular, și a fost pusă imediat în vigoare în ziua de 21 Iunie 1920, când s'a votat de adunarea federală.

2. Durata Muncii.

În Elveția, legea federală din 18 Iunie 1914 relativ la reglementarea muncii în fabrici, fixa durata muncii la 10 ore pe zi.

La 27 Iunie 1919, legea de mai sus s'a modificat (titlul 2 dela art. 40—64 incl.) este după noi o lege mult mai completă decât cea franceză și mai detaliată. Orele de muncă s'au redus la 8 pe zi sau la 48 pe săptămână, lăsând Consiliului Federal latitudinea de a fixa data intrării în vigoare a diferitelor ei dispozițiuni. De atunci a fost aplicată la Căile Ferate, la Administrațiunea Poștelor, Telegrafelor și Telefoanelor, în întreprinderi de transport și comunicații. (Vezi L. F. din 6 Martie 1920). Prin această lege s'a înfăptuit una din reformele cele mai importante din revendicările muncitorești.

În Franța prin legea din 23 Aprilie 1919 s'a consfințit principiul limitării orelor de muncă efectivă la 8 ore pe zi sau 48 ore săptămânal, dar s'a lăsat a fi reglementată mai târziu prin diferite deciziuni în raport cu termenul și condițiile de aplicare ale acestui principiu după profesie, comerț sau industrie.

Prin legea de mai sus, s'au modificat capitoul 2 (durata muncii) titlu 1 cartea 2-a din Codul Muncii.

Astfel au fost modificate: art. 6, 7, 8 din Cod, adaugându-se încă art. 2, 3, 4 prin noua lege.

Până în prezent s'a aplicat la industriile de îmbrăcăminte, textile, încălțăminte, tăbăcărie și altele.

3. Asociațiunile profesionale.

În Elveția asociațiunile profesionale sunt permise prin Constituția Federală Elvețiană.

În Franța legea Sindicatelor profesionale din 21 Martie 1884 a fost modificată prin legea din 24 Martie 1920. Până să ajungă la textul definitiv, această lege a suferit modificări succesive atât la Cameră cât și la Senat. Astfel s'au modificat: art. 4, 5, 6 și 10 din legea veche, art. 8 a fost abrogat, art. 9 a devenit art. 8 și s'a adăugat art. 9.

4. Proiectele pentru aplicabilitatea contractelor colective de muncă și de fixarea minimumului de salar din Elveția.

Aplicabilitatea generală a contractelor colective de muncă a fost proiectată în Iunie 1920 de Departamentul Federal al Economiei Publice (Delegatul Legislației sociale), indicând modul de aplicare a contractelor colective de muncă, autoritatea competente de a-l face obligatoriu, modul de procedare și dispozițiunile penale.

Tot astfel a fost proiectată fixarea salariilor minime pentru munca în casă sau în particular de Comisiuni de salarii compuse ad-hoc, comisiuni ce s'ar numi de Consiliul Federal pe timp de 3 ani cu atribuțiuni speciale și a căror decizii sunt executorii.

5. Asistența în caz de somaj în Elveția.

Prin diferite decrete începând dela 5 August 1918, Consiliul Federal a reglementat asistența în caz de somaj în exploatațiunile industriale și meserii.

Un decret al Consiliului Federal, din 29 Octombrie 1919, pus în vigoare la 16 Noiembrie 1919, abrogă și înlocuiește toate decretelor anterioare până când se va legifera definitiv asigurarea șomajului.

6. Legea asupra societăților anonime cu participare uvrieră sau muncitorească (acțiuni de muncă) din Franța.

Prin legea din 26 Aprilie 1917 s'a reglementat modul de participare a lucrătorilor în societățile anonime prin crearea unor acțiuni numite „actions de travail”. Prin această lege s'a completat legea din 24 Iulie 1867 asupra societăților, modificată prin legea din 22 Noiembrie 1913.

„Acțiunile Muncii” sunt proprietatea colectivă a personalului salariat (indiferent de sex) constituit și el în Societatea Com. Cooperativă de lucru (main d'oeuvre). Pentru a putea participa membrul cooperativei trebuie să fi funcționat în întreprindere cel puțin un an și să aibe vârsta cel puțin de 21 ani. Pierderea funcției produce pierderea drepturilor. Acțiunile de muncă sunt nominative înscrise în numele societății cooperative, care nu le poate nici înstrăina nici ceda, etc.

Societățile anonime prevăzute cu „acțiuni de muncă” trebuiesc să adauge la firma lor comercială și cuvintele „cu participare uvrieră”.

7. Participarea la beneficii, în Franța și Elveția.

De mulți ani se caută a se pune în practică atât în Franța cât și în Elveția principiul participării funcționarilor la beneficii.

La Paris există „La société pour l'étude pratique de la participation du personnel dans les benéfices”, care luptă pentru îndeplinirea acestui scop. Unul din susținătorii cei mai eminenți ai acestui principiu, este și cunoscutul economist Albert Trombert, secretarul general al acestei societăți.

În ședința Camerei franceze din 20 Ianuarie 1920, Deputatul Em. Brousse a supus chiar un proiect de lege relativ la participarea funcționarilor și salariaților la beneficii. Acest proiect n'a fost votat încă.

Iată deci pe scurt modificările ce s'au adus sau se vor aduce legislației muncii în cursând în țările occidentale.

III

A DOUA CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ A MUNCII

Genova 15 Iunie — 10 Iulie 1920.

Consiliul de Administrație a Biroului Internațional al Muncii a convocat o a doua conferință generală a organizației Internaționale a Muncii la Genova (Italia), conferință care a avut loc anul acesta și a ținut ședințe dela 15 Iunie la 10 Iulie. S'au adoptat următoarele proiecte de convențiuni și recomandări:

1) Recomandări relativ la limitarea orelor de muncă în industria pescuitului.

Pentru aplicarea acestei recomandări, s'a lăsat fiecărui Guvern latitudinea de a consulta organizațiile respective patronale și muncitorești interesate.

2) Idem limitarea orelor de muncă în navigațiunea interioară.

Fiecare membru din organizația Internațională a Muncii este dator să adreseze Biroului Internațional, până în decurs de 2 ani dela închiderea Conferinței acesteia, un raport asupra măsurilor ce s'au luat de Guvernele respective ale Statelor ce au aderat la Liga Națiunilor, pentru executarea prezentei recomandări.

3) Idem pentru Codificarea Statutelor Naționale a marinarilor.

Prin această recomandare a Conferinței se cere tuturor Statelor cari au luat parte la ea sau fac parte din Liga Națiunilor să adune toate dispozițiunile, regulamentele sau legile privitoare la marinari, într'un singur cod, sau statut, al marinarilor, pentru ca aceștia să-și cunoască mai precis drepturile și datorile lor, și în scop că această codificare, va ajuta în viitor la stabilirea unui statut Internațional al marinarilor.

4) Proiect de convențiune pentru fixarea minimumului de vârstă de admitere a copiilor la munca maritimă.

Vârsta minimă pe bordul vaselor în afară de cele pe cari funcționează numai membrii unei aceleiași familii a fost fixată la 14 ani.

Statul care va ratifica prezenta convențiune trebuie s'o pue în aplicare cel mai târziu până la 1 Iulie 1922 și să ia măsuri pentru aplicarea ei efectivă.

5) Recomandațiune pentru asigurarea marinarilor contra șomajului.

Prin această recomandațiune Conferința de la Genova, a voit să fie aplicată și marinarilor recomandațiunea contra șomajului adoptată la Washington la 28 Noiembrie 1919.

6) Proiect de convențiune pentru indemnitate de șomaj în caz de pierdere a unui vas prin naufragiu.

În caz de pierdere prin naufragiu a unui vas armatorul, sau persoana cu care marinarul a contractat, va plăti fiecărui marinar de pe bordul vasului, o indemnitate pentru a face față șomajului, cauzat prin pierderea vasului prin naufragiu. Minimum timpului de plată va putea fi limitat la un salariu pe două luni.

7) Proiect de convențiune pentru plasarea marinarilor.

Prin această convențiune se tinde a se desființa Biurourile de plasare a marinarilor având un scop de câștig.

Art. 2 zice categoric: „Le placement des marins ne peut faire l'objet d'un commerce exercé dans un but lucratif par aucune personne. Société ou établissement”.

Fiecare Guvern care va ratifica convențiunea de față, va înființa un sistem de Oficii gratuite pentru angajarea marinarilor.

Contractul de angajament, trebuie să conțină toate garanțiile necesare pentru protecțiunea tuturor părților interesate. Marinarii au dreptul să și aleagă vasul, iar armatorii au dreptul să și aleagă echipajul. Prezenta convențiune va intra în vigoare cel mai târziu la 1 Iulie 1922 de Statele care au ratificat-o.

* *

Precum vedem Conferința Generală Internațională dela Genova, a căutat să adopte vederile Conferinței Generale Internaționale dela Washington din Noiembrie 1919, în ce privește pe marinari și munca maritimă.

Recomandațiunea pentru limitarea orelor de muncă în industria pescuitului a fost adoptată la 30 Iunie 1920, celelalte recomandațiuni și proiecte de convențiuni au fost adoptate la 9 Iulie 1920, în afară de Proiectul de Convențiune pentru plasarea marinarilor care a fost adoptat

la 10 Iulie 1920, când Conferința a II-a Generală Internațională a Muncii, a luat sfârșit.

București, Octombrie 1920.

ALEXANDRU MAVROJANNI

Doctor în drept — Avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I.

Audiența dela 26 Ianuarie 1920

Președenția d-lui BUZDUGAN, Președinte

Ana Alexandrescu cu Eliza Dumitrescu și Șerban Ionescu

Decizia No. 11

Reducere de legate.—Evaluarea masei succesoriale.—Expertiză.—Suverană apreciere a instanțelor de fond.—Art. 211 și 221 pr. civ.

Dotă.—Constitutor.—Dovadă.—Art. 1227 c. civ. Legatar particular.—Predare.—Poseșia de fapt a legatului.—Obligația de a-l preda.—Art. 895 c. civ.

1) Instanțele de fond pentru reducerea legatelor și evaluarea masei succesoriale au un drept suveran, care scapă controlului Inaltei Curți.

2) Art. 1277 c. civ. cuprinde o dispozițiune de favoare pentru soție și moștenitorii săi înlesnindu-le obținerea restituirii dotei și stabilind o prezumțiune de primirea dotei de către soț; terțiul constitutor al dotei nu se poate prevala de această dispoziție, și pentru a face dovada liberațiunei sale, n'are decât calea dreptului comun.

3) Moștenitorul rezervatar e ținut a plăti și preda legatele, conform art. 895 c. civ., însă când bunul legat este deținut de fapt de un alt legatar, se poate cere de la el predarea.

Curtea, deliberând,

Asupra opoziției făcute de Ana Alexandrescu contra deciziei No. 78/919 a acestei Inalte Curți s. I, prin care i s'a respins recursul făcut contra deciziei No. 156/915 a Curții de Apel București s. I, dată în cauză cu intimată Eliza Dumitrescu și Șerban Ionescu;

Asupra motivelor I și II de recurs:

I. «Violarea art. 211 și 221 pr. civilă. Greșită interpretare și exces de putere. Curtea, care adoptă în totul sentința Tribunalului, comite un exces de putere, căci am arătat oral și înscris Curții ca și Tribunalului, că d-l expert Crețeanu a fost incompatibil cu lucrarea însărcinată de Tribunal, fiind inginer hotarnic, iar nu inginer constructor, deci fără nici o pregătire tehnică.

«A violat dispozițiunile art. 211, căci d-l expert nu a răspuns la punctele determinate de tribunal prin jurnalul No. 4897/912 și anume: Care a fost valoarea imobilului în litigiu la data morții testatoarei, ci d sa arată în raport, cu ce preț se vinde azi m. p. în localitate, așa că Curtea violează disp. art. 211 pr. civ. și comite un exces de putere, însușind și sentința tribunalului».

II. «Violarea dreptului de apărare și exces de putere. Curtea comite un exces de putere ca și tribunalul, atunci când atătat oral cât și înscris am cerut contra-expertiză, de oarece lucrarea d-lui expert dacă nu este nulă, este incompletă, pentru că nu s'a făcut o măsurătoare, calculul este eronat și exagerat, și-a bazat părerea numai pe depoziția martorilor reclamantei fără a aștepta ca să se asculte și martorii noștri».

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs se constată că intimata Eliza Dumitrescu, ca singura moștenitoare rezervatară, a cerut reducerea legatelor făcute de defuncta sa mamă, Maria Ionescu, în folosul recurentei Ana Alexandrescu și-a intimatului Șerban Ionescu, pentru motivul că aceste liberalități întrec coti-

tatea disponibilă a defunctei, cerere care i s'a admis prin decizia de față reducându-se legatele la cotitatea disponibilă;

Că prin motivele de recurs de mai sus, recurenta legatară, Ana Alexandrescu susține, că evaluarea averii succesoriale s'a făcut greșit și incomplet, întrucât tribunalul se bazează pe expertiza unui inginer nespecialist în construcții, care nu i-a ascultat martorii săi la confecționarea expertizei și că refuzându-i-se a se încuviința o a doua expertiză, instanța de fond săvârșește un exces de putere, violează dreptul de apărare și art. 211 și 221 din procedura civilă;

Considerând că instanțele de fond, pentru a admite cererea de reducere a legatelor, trebuind în prealabil a evalua masa succesorală rămasă pe urma defunctei Maria Ionescu, au avut în vedere în acest scop expertiza făcută în cauză, precum și evaluarea făcută de fisc cu ocazia stabilirii taxelor succesoriale și stabilește astfel activul din momentul deschiderii succesiunii;

Considerând că instanțele de fond, având un drept suveran de încuviințarea facerii unei expertize, în virtutea aceluiaș drept pot refuza o atare cerere și cu atât mai mult facerea unei a doua expertize, fără a săvârși prin acesta un exces de putere sau a viola dreptul de apărare. Că, stabilind averea rămasă în momentul morții, nu numai după expertiza făcută ei și după evaluarea fiscalului, fac o constatare de fapt care, chiar eronată dacă ar fi, e făcută suveran și, ca atare, scapă controlului acestei Înalte Curți, întru cât nu violează nici un text de lege;

Că, astfel, motivele de recurs nu sunt fondate;

Asupra motivului III de recurs:

III. «Violați art. 849 c. c. și greșita lui interpretare.

«Exces de putere; violarea art. 1277 c. civ.

«Curtea care adoptă în totul sentința tribunalului ca și tribunalul interpretează greșit dispozițiunile art. 849 și 1277, comite un exces de putere și o eroare gravă. Am cerut Curții oral și înscris, ca și tribunalului, să nu ție în seamă raportul expertului, căci calculul este făcut pentru timpul prezent, iar nu după starea morții donatorului.

«Am cerut Curții, ca și tribunalului ca, să adauge la masă bunurile succesiunii de rod și cel de al doilea act dotal, cu care a fost înzestrată reclamanta Eliza Dumitrescu. Curtea, ca și tribunalul, cu exces de putere a refuzat, sub motivul ca să fac eu dovada că a fost primită efectiv dota.

«Curtea, ca și tribunalul violează disp. art. 1277 c. c. și îi dă o interpretare greșită, căci trecând, cum e în speța noastră, mai mult de zece ani dela împlinirea termenului pentru plata dotei, bărbatul este presupus ca a primit dota și nu mai poate fi apărut a o restitui.

Considerând ca pentru a determina masa succesorală, rezerva și cotitatea disponibilă a defunctei Maria Ionescu, tribunalul evaluează averea rămasă în momentul morții, la care adaugă prin calcul dota primită de moștenitoarea rezervatară, intimată Eliza Dumitrescu; că, în ce privește această dotă, instanța de fond obligă pe recurentă să facă dovada că dota a fost achitată integral, întru cât din actul dotal rezultă că nu s'a plătit în întregime la constituirea ei;

Că, prin prezentul motiv de recurs, recurenta susține că prin exces de putere, trib. îi pune această sarcină a dezei, deoarece de la data când dota trebuia predată au trecut mai mult de zece ani și ca atare, potrivit art. 1277 c. c., femeia înzestrată, intimată Eliza Dumitrescu, e presupusă că a primit-o și acesteia îi incumbă sarcina a dovedi că nu a primit-o; că trib., mai violează art. 849 c. civ., căci nu evaluează averea după valoarea ei din momentul deschiderii succesiunii;

Considerând că art. 1277 c. civ., cuprinde o dispozițiune de favoare pentru soție și moștenitorii săi, înlesnindu-le de a obține restituirea dotei, fără a fi obligați să dovedească că soțul a primit-o dela terțul

constituitor, dacă căsătoria a durat zece ani dela data exigibilității dotei;

Considerând că această dispozițiune se întemeiază pe ideea că soțul având exercițiul acțiunilor dotale, ar fi avut posibilitatea, dacă ar fi reclamat în timp util să realizeze încasarea dotei, și de aceea ca o sancțiune a neglijenței sale față de terțul constituitor al dotei, legea îl obligă la restituirea dotei, după expirarea termenului prevăzut de 10 ani, chiar dacă în realitate nu ar fi primit-o, afară de cazul când ar dovedi că a făcut deligențele necesare spre ași-o procura și că ele au rămas fără efect;

Că, acesta fiind cuprinsul art. 1277, urmează că terțul constituitor al dotei nu se poate prevala de dispoziția specială ce el cuprinde cu privire numai la raporturile dintre soț și soție sau moștenitorii acestuia, ci el trebuie să facă dovada liberațiunii sale conform dreptului comun, dacă nu poate invoca expirarea termenului de 30 de ani, pentru prescripțiunea acțiunii ce soțul are contra sa;

Că deci, recurenta, în calitate de succesoare a constitutoarei dotei, era obligată a face dovadă că dota a fost plătită intimătei Eliza Dumitrescu, și ca atare trib. punându-i această îndatorire, face o justă aplicare a art. 1277 c. c., iar pretinsa violare a art. 819 c. civ. este inexactă în fapt;

Asupra motivului IV de recurs:

IV. «Violați art. 895 c. civ. greșita lui interpretare și apli are. Eroare grosieră.

«Curtea care adoptă în totul sentința tribunalului, ca și tribunalul, comite un exces de putere, interpretează greșit acest text, comite o eroare grosieră atunci când mă obligă pe mine legatarul unei fracțiuni, să dau posesia legatului lui Șerban Ionescu, un alt legatar particular ca și mine și nu obligă pe reclamanta Eliza Dumitrescu, care este erede rezervatar.

«Curtea ca și tribunalul, interpretează greșit acest text atunci când zice că fiind vorba de imobil, a-și putea fi eu legatarul fracțiunii obligat să predau legatul altui legatar de fracțiune, numai pentru că ași avea posesia de fapt, distincție pe care legea nu o face.

Considerând că prin decizia de față, se constată că recurenta a fost obligată să predea legatul lăsat de defuncta Maria Ionescu legatarului Șerban Ionescu, intimat astăzi, că prin aceasta, pretinde recurenta, s'a violat art. 895 c. civ., după care legatarul unei fracțiuni de ereditate trebuie să ceară posesia legatului dela moștenitorul rezervatar, adică în specie dela intimata Eliza Dumitrescu,

Considerând, că într-adevăr, legatul fiind o sarcină a succesiunii, predarea lui are a se cere dela cel chemat la succesiune și deci, în primul rând, dela erede rezervatar; că, în specie, se constată că legatarul Ștefan Ionescu, a chemat în judecată pe moștenitoarea rezervatară Eliza Dumitrescu, care i-a recunoscut testamentul și calitatea de de legatar, iar Curtea de fond, față de această recunoaștere a obligat pe recurentă a-i preda legatul întrucât aceasta îl deținea de fapt;

Ca astfel este inexactă afirmația recurentei că a fost obligată la predarea în calitate de legatară, ci numai în calitate de deținătoare de fapt a imobilului și, ca atare, Curtea nu violează art. 895 c. civ., iar recursul nu este fondat și cată a se respinge etc.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge etc;

NOTA. — Înalta Curte, prin decizia ce publicăm dă o soluțiune juridică și bine motivată diferitelor chestiuni deduse înaintea sa prin motivele de recurs. În speța era vorba de o acțiune în re-ducțiune intentată de fiica și moștenitoarea re-

rezervată a defunctei sale mamă contra legatarilor instituiți prin testamentul zisei defuncte, de oarece valoarea legatelor facute întrecea cotitatea disponibilă.

Prin primele două motive, recurenta se plângea că instanțele de fond, pentru a evalua averea succesorală și a stabili cotitatea disponibilă, ar fi avut în vedere elemente de apreciere greșite și incomplete; cu drept cuvânt, Înalta Curte decide că e vorba de o constatare de fapt și de o chestiune lăsată la aprecierea discreționară a instanțelor de fond.

Recurenta, prin cel de al treilea motiv, pretindea că instanțele de fond au nesocotit dispozițiunea art. 1277 cod. civ., obligând-o să facă dovadă că moștenitoarea rezervată ar fi primit de la defuncta, dota prevăzută în actul dotal de și trecuse mai bine de zece ani de la data când dota urma să fie plătită ficei înzestrate, și în acest mod s'a calculat greșit cotitatea disponibilă neadaogându-se, prin calcul la bunurile existente în patrimoniul testat ei în momentul deschiderii succesiunii, valoarea bunurilor date ca dotă.

Curtea respingând și acest motiv, interpretează art. 1277 cod. civ. în sensul că acest text de lege se aplică numai în raporturile dintre soț sau moștenitorii lor, iar nu față de terți; în special constituitorul zestrei sau moștenitorii săi nu sunt în drept a se prevala de dispoziția acestui text. Această interpretare restrictivă este conformă nu numai cu intențiunea legiuitorului manifestată prin locul ocupat de acest text în Codul civil, cât și prin caracterul excepțional al dispozițiunii pe care o cuprinde.

În adevăr, legiuitorul tratează chestiunea prevăzută de art. 1277 în cartea III-a, titlul IV, secțiunea III-a intitulată «Despre restituirea dotei»; de unde rezultă că acest text e aplicabil atunci când e vorba de restituirea dotei, adică între persoanele între care există această obligațiune.

Pe de altă parte, analizând dispozițiunea art. 1277 vedem că reglementează cazul când prin actul dotal s'a prevăzut în favoarea constituitorului dotei, un termen pentru plata zestrei și în această ipoteză legiuitorul decide că, după trecerea unui interval de timp de zece ani dela împlinirea termenului, femeia sau moștenitorii au dreptul să ceară soțului restituirea dotei fără a avea nevoie să facă dovadă că soțul a primit-o, chiar dacă soțul n'a primit-o în realitate, deci e vorba de o măsură de favoare pentru soție sau moștenitorii întemeiată pe o presumpție de recepțiunea dotei din partea soțului și ca o sancțiune a neglijenței sale de a nu-și fi împlinit obligațiunea ce-i incumbă ca soț dotal, de a lua măsurile convenite pentru conservarea dotei.

Fiind dată rațiunea de a fi a acestei dispozițiuni și caracterul ei excepțional, este evident că acest

text trebuie interpretat în mod restrictiv, căci stabilește o decădere în sarcina soțului și în favoarea soției dispensată de a face dovada primirii dotei de către soț.

În consecința sferă de aplicațiune a acestei dispozițiuni nu poate fi întinsă la raporturile dintre constituitorul zestrei și soția înzestrată.

Constituitorul zestrei sau moștenitorii săi, având rolul de debitori în actul dotal trebuie, conform dreptului comun, să facă dovadă liberațiunii fie prin plata efectivă sau orice alt mod de stingere.

Prin ultimul motiv, recurenta atacă decizia de fond pretinzând că s'a dat o greșită interpretare și aplicare art. 895 Cod. civ., de oarece recurenta în calitate de legatară cu titlul particular, nu putea fi obligată la predarea legatului convenit unui alt legatar, o asemenea obligațiune neputând exista legalmente de cât în sarcina moștenitoarei rezervate.

Înalta Curte respingând acest motiv, constată că n speță legatarul particular a cerut delivarea legatului de la moștenitoarea rezervată care are se sine legală a averii succesorale; că această moștenitoare a recunoscut validitatea legatului, și față de această recunoaștere, recurenta fost obligată la predarea legatului, sau mai bine zis la remiterea materială a lucrului legat, numai în calitate de deținătoare de fapt a lucrului; astfel hotărârea de predarea legatului, dată față de moștenitoarea rezervată, persoană obligată legalmente a preda legatul, s'a putut executa în fapt față de recurenta care avea posesiunea de fapt a legatului și a figurat în instanță.

ALEX. CERBAN

Profesor la Facultatea de Drept București.

CURTEA CU JURAȚI DIN JUD. BUZĂU

Audiența dela 8 Oct. 1920

Președinția d. CONST. PANTELIMON, Prim-Președinte

Gheorghe și Dumitru Nănuș trimiși în judecată pentru loziri
cari au cauzat moartea

Decizia No. 44

Amnestie.—Caracterul ei.—Poate profita coautorilor sau complicilor?—Soluție afirmativă.—Decretul-lege No. 1547/920.—Despăgubiri.

1) Amnestia, în materie penală, șterge nu numai pedeapsa, ci și infracțiunea, căci ea este reală, iar nu personală, în sensul că ea profită tuturor persoanelor, cari au săvârșit infracțiunea, ca atare ea poate profita coautorilor sau complicilor.

2) Despăgubirile civile rămân neatinse prin amnestie, încât partea civilă le poate urmări pe calea dreptului comun.

Curtea, în majoritate,

Considerând că prin decizia No. 299/920 a camerei de punere sub acuzare București, se trimite în judecata Curții cu jurați acuzații Gheorghe Nănuș și Dumitru Gh. Nănuș, majori, din com. Cătina (j. Buzău) pentru că

în ziua de 4 Octombrie 1919 au aplicat loviri cu voință asupra persoanei lui C. D. Dumitrache, cari loviri au cauzat moartea acestuia, crimă prevăzută și pedepsită de art. 238 și 241 c. penal;

Considerând că acuzatul Dumitru Gh. Nănașu prin deciziunea No. 25/920 a Curții cu jurați din jud. Buzău, a fost amnistiat în virtutea decretului No. 1547/920 și astăzi acuzatul Gh. Nănașu, cere să fie și el declarat amnistiat, fiind acuzat pentru același fapt;

Considerând că în materie penală, amnistierea este uitarea nu numai a pedeapselor ci chiar a infracțiunii; este reală iar nu personală ca grația și șterge cu desăvârșire faptul incriminat, profitând de ea toate persoanele cari au săvârșit acea faptă;

Considerând că prin amnistierea acuzatului Dumitru Gh. Nănașu, faptul săvârșit de dănsul este considerat ca inexistent; ca atare urmează ca și acuzatul Gh. Nănașu să fie declarat amnistiat întrucât crima pentru care este acuzat s'a șters cu desăvârșire dându-se uitării;

Considerând că, dacă amnistia poate să fie parțială, adică să prevadă anume categorii de infracțiuni și anume fapte, cum este decretul-lege în cauză, aceasta se referă la faptele săvârșite numai de ei; dar când în același fapt sunt infractori de diferite categorii civili și militari, și unul din ei este amnistiat, cum este în speță, faptul fiind dat uitării prin amnistie, beneficiază și ceilalți infractori, coautori sau complici; că aceasta este de esență amnistiei; decretul-lege în cauză nu prevede nimic în această privință, când militarii săvârșesc infracțiuni împreună cu civili, și în acest caz, soluția trebuie dată conform principiilor generale stabilite de doctrină în privința amnistiei, care ștergând cu desăvârșire faptul în interes social, face să beneficieze de amnistie toate persoanele, cari au luat parte la același fapt; ast-fel fiind, acuzatul de astăzi Gheorghe Nănașu, care a luat parte la faptul săvârșit de acuzatul amnistiat Dumitru Gh. Nănașu, urmează a fi declarat amnistiat;

Având în vedere și cererea părții civile de a i se acorda despăgubiri civile, care după art. III din decretul-lege 1547/920 rămân neatinse și pot fi urmărite pe cale civilă;

Pentru aceste motive, Curtea, în neunire cu concluziunile d-lui Procuror-general și a d-lui judecător A. Săfărescu, care a opinat separat;

Decide:

Constată că faptul imputat acuzatului Gheorghe Nănașu este amnistiat și declară stinsă acțiunea publică deschisă contra sa;

Rezervă părții civile dreptul de a se adresa instanței civile competentă pentru despăgubiri civile.

(se) *Const. Pantelimon; Th. Pănculescu.*

Grefier (s) *Săvulescu.*

O p i n i u n e

Prevenții Gh. Nănașu și Dumitru Gh. Nănașu din com. Cătinu (jud. Buzău) au fost dați în judecată acestei Curți cu jurați, prin deciziunea No. 99/920 a Camerei de punere sub acuzare C. Apel. Buc., pentru că în ziua de 4 Octombrie 1919 au aplicat cu voință lovituri cari au cauzat moartea victimei Const. Dumitrache, crimă prev. și pedepsită de art. 238 și 241 c. p.;

Unul din acești 2 acuzați, D-tru Gh. Nănașu, a fost declarat amnistia și stinsă acțiunea publică deschisă contra lui, în baza decretului-lege No. 1547 din 2 Apr. 1920, întru cât a fost mobilizat și intra în prevederile sus-citatului decret;

Astăzi al doilea acuzat Gh. Nănașu, cere să fie și el amnistiat și să se declare stinsă acțiunea publică, pe

motiv că este acuzat de același fapt comis împreună cu cel dintâi acuzat și deși nu a fost mobilizat și nu intră în prevederile decretului de amnistie 1547/920, dar îi profită faptul de a fi fost coautor cu cel dintâi în comiterea aceluiași delict; că fiind amnistiat în suși faptul, este considerat ca inexistent. Amnistia are un caracter real, șterge infracțiunea cu totul;

Acestea sunt principii aplicabile în materie de amnistie când este acordată pe cale generală, ori pentru o categorie de infracțiuni;

Pentru a statua asupra excepțiunii peremptorie ridicată de acuzat este necesar să examinăm caracterul și efectul amnistiei acordată prin decretul-lege mai sus citat;

Decretul-lege 1547 din 2 Aprilie 1920 edictază o amnistie condițională; nu se amnestiază toate infracțiunile comise într'un timp determinat fără deosebire, ci numai infractorii cari îndeplinesc anume condițiuni: să fi fost mobilizați în răstimpul dela Aug. 1914—920 Apr. 15 (data publicării decretului); a căutat să avântajeze, să-i ierte numai pe aceștia. Decretul lege face o distincțiune, dacă nu s'ar face, nici nu s'ar pune această distincțiune între cei cari și-au făcut datoria de ostași în războiul pentru întregirea neamului și ceilalți locuitori ai țării. Această distincțiune trebuie respectată; ea este însăși rațiunea pentru care s'au edictat decretul-lege de amnistie;

Dispozițiunile acestui decret-lege sunt o excepțiune dela regulile, principiile generale ale amnistiei; de altfel nimic nu se opune, ca cel ce acordă o amnistie, — mai ales dată prin lege sau decret-lege, — să deroge dela principiile generale în materie de amnistie;

Principiul general de drept și de utilitate socială impune ca cel care a săvârșit un fapt penal să-și ia pedeapsa prevăzută de lege;

Amnistia este considerată ca o împietare asupra puterii jud. ciară, paralizează mersul justiției penale și aduce o gravă înfrângere a principiului separațiunii celor trei puteri în Stat. Dacă într'o situațiune gravă ori în împrejurări excepționale, pentru interesul general și necesitatea socială se admite (în contra principiilor de drept) amnistia, întinderea vălului uitării asupra unor fapte penale, cu atât mai mult se va putea acorda o amnistie parțială sau condițională, într'un sens restrictiv

Ori ce fapt penal este considerat examinat de o instanță de judecată și infractorii pedepsiți din punctul de vedere al acțiunii *fie-cărui* în săvârșirea aceluși fapt cu toate împrejurările în cari s'a comis. Din toți care au cooperat, unul este găsit mai vinovat decât altul, ori acuzat ori apărut cu totul de pedeapsă prin deces, demență ori minor 8—15 ani, care a lucrat fără pricepere). Printr'o *ficțiune* în materie de amnistie se consideră faptul ca inexistent pentru toți autori; decretul-lege 1547/920 a înlăturat această *ficțiune* și creiază o altă *ficțiune*, — fiind decret-lege poate avea o *ficțiune* — a acordat amnistia pentru *anume infractori*, cari îndeplinesc o condițiune (mobilizații) și deci nu vor beneficia de amnistie coautori sau complici cari nu îndeplinesc această condițiune; bine înțeles că pentru cei cari intră în amnistie, se aplică toate efectele acestui act: infracțiunea se șterge, este considerată ca și cum n'ar fi existat;

Aceasta rezultă și din decretul următor 2009/920 Mai 4, care acordând amnistie pentru unele infracțiuni tuturor locuitorilor țării, prevede expres că de această amnistie nu vor beneficia cei care au comis crima de lovituri cauzătoare de moarte (cum este în speță). Aceștia nu vor fi apărați de pedeapsă de cât în mod excepțional dacă au fost mobilizați, cu excluderea celorlalți coautori cari nu îndeplinesc această condițiune.

Această interpretare restrictivă este cerută de spiritul și dispozițiunile exprese ale decretelor-lege 1547/920 Apr. 2 și 2009/920 Mai 4, care este un complimentar al celui d'întâi;

Toți penaliștii și mari publiciști recunosc că amnestia poate fi generală sau particulară și absolută ori excepțională, când beneficiază de ea câți-va indivizi ori categorii de persoane cu excluderea celorlalți (Daloz, Supl. I, pag. 394). *Faustin Hélie* arată că amnestia poate fi condițională, ea poate fi limitată; este permis ca puterea care acordă o măsură de favoare să dea și garanții sau restricțiuni, cari pot fi în folosul Statului și Justiției;

(*Faustin Hélie Instr. crim. vol. II pag. 719 No. 1089*). R. Garraud se exprimă astfel: «în principiu efectul amnestiei este de a șterge caracterul delictuos al unui fapt; astfel ar fi contrariu unui element esențial al acestui act, ca el să fie acordat sub anumite condițiuni sau restricțiuni, totuși dacă legea de amnestie ar conține restricțiuni, neapărat că ele vor fi respectate» (R. Garraud, *Précis de dr. crim.*, pag. 426 și urm.);

Mai cităm pe *M. Carnot* care precizează limpede această distincțiune: entre le cas où l'amnistie porte sur la chose et celui où elle porte sur les individus. Dans le premier cas les complices doivent en profiter tout aussi bien que les auteurs du fait; dans le second, elle ne profite qu'à ceux qui Y sont spécialement désignés;

În mod cert că decretul 1547/920 prevede cazul II; acordă amnistia unor anume persoane: mobilizații până la 15 Apr. 1920;

Rezultă în mod evident că amnestia s'a acordat prin acest decret-lege în acest spirit de excepțiune, restrictiv pentru o categorie de persoane anume designate;

Oă acuzatul Gh. Nănau neîndeplinind această condițiune cerută de decretul lege 1547/920 și urm. 2009/920, care prevede expres că nu se acordă amnestia persoanelor civile cari au comis faptul de lovituri cauzatoare de moarte;

Pentru aceste motive suntem de părere a se respinge cererea acuzatului Gh. Nănau de a se declara stinsă acțiunea publică deschisă contra lui, prin amnestie;

În ce privește cererea părții civile, — făcută după pronunțarea stingerii acțiunii publice prin amnestie, — ca Curtea cu jurați să judece acțiunea sa civilă chiar în această instanță;

Fiind constatat că Curtea a fost sesizată de odată cu acțiunea publică și cu acțiunea civilă a soției victimei, Maria C. Dumitrache, care stăruie astăzi în cererea de daune;

Cestiunea care se pune este de a ști dacă în cursul instanței penale, survenind stingerea acțiunii publice prin amnestie, instanța penală este desesizată prin aceasta și de acțiunea civilă, sau dacă partea civilă poate să-și valorifice pretențiunile civile înaintea aceleiași instanțe penală care a pronunțat amnestia;

Partea civilă, în principiu, are un drept câștigat dela introducerea acțiunii sale civile odată cu cea publică, înaintea unei instanțe care s'a declarat competentă de a judeca ambele acțiuni. Survenirea unui eveniment ulterior—amnestia—n'ar putea să-i ridice competența inițială și să lipsească partea civilă de un drept câștigat, de a obține o sentință de judecată a pretențiunilor sale civile;

Competința unei instanțe, — întru cât nu intervine un text de lege expres care s'o schimbe, — se referă la ziua în care a fost sesizată; în acea zi s'a fiesat și de atunci putea s-o judece;

Art. 381 proc. penală confirmă acest principiu. Referindu-se la judecarea afacerilor înaintea Curții cu jurați, art. 381 proc. penală dispune: «Dacă acuzatul este recunoscut a nu fi culpabil, președintele va pro-

nunța că este acuitat de acuzațiune... Curtea va decide după aceea, asupra daunelor-interese respectiv pretinse, după ce părțile vor fi propus apărările lor și după ce Ministerul public va fi fost ascultat»;

Acțiunea publică fiind declarată stinsă prin amnestie, Curtea se găsea în aceeași situațiune — există o analogie perfectă — cu cazul când prevenitul este acuitat de faptul ce i se impută și astfel Curtea trebuia în speță să decidă asupra daunelor-interese pretinse părțile apărându-se, Ministerul public fiind ascultat...

Toate cele mai sus expuse sunt consacrate de art. III din decretul lege 1547/920 Apr. 2, prin dispozițiunea următoare: părți civile îi rămân toate «drepturile neatinse». Neîndoios că dacă se respinge cererea părții civile de a se judeca pretențiunile sale civile chiar în această instanță penală, ar fi lipsită de unele avantagii, de acte cari sunt încheiate cu ocazia instrucției penale, de concluziile Ministerului Public, de o procedură mai puțin costisitoare și de-o mai grabnică soluție;

Partea civilă având astfel un drept câștigat de a fi judecată în instanța penală; că acest drept principial i-a fost conștințit de procedura penală (prin analogie cu dispozițiunile art. 181 pr. pen.) și art. III din decretul lege 1548/920 păstrându-i neatinse toate drepturile;

Pentru aceste motive, suntem de părere, că cererea de daune apărți civile Maria C. Dumitrache, în această instanță penală este bine îndreptată și Curtea cu Jurați urmează să procedă de îndată la judecarea ei

(ss) A. Safirescu.

NOTA. — Chestiunile ce s'au dedus în judecata Curții cu Jurați din Buzau au fost următoarele: 1) Amnestia poate profita coautorului s'au complicilor? 2) Prin amnestierea faptului Curtea cu Jurați mai poate acorda despăgubiri părții civile?

Majoritatea Curții s'a pronunțat afirmativ asupra primei chestiuni și negativ pentru a doua; iar minoritatea negativ pentru întâia, și afirmativ pentru a doua.

În ce privește chestiunea întâia, credem mai juridică soluțiunea majorității, și ne vom exolica, iar în privința chestiunii a doua, mai juridică soluțiunea minorității.

I) Într'adevăr, în ceea ce privește chestiunea primă, pentru a putea răspunde, e nevoie de a cerceta mai întâi, care este caracterul amnestiei, în materie penală. — Amnestia e uitarea nu numai a pedepsei, ci a infracțiunii. (Vezi *Tanoviceanu*, *Curs de drept penal* vol. II, § 2106, p. 548. Cpr. *F. Hélie*, *Instr. II*, No. 1090 și urm. *Garraud*, *Traité*, I, No. 84, p. 355; *Blanche*, *Etudes*. 154 și urm; *Vital*, *Cours*, No. 700 și urm.) Prin urmare, amnestia are un caracter *in rem*, iar nu *in personam*, adică ea se referă la realitatea faptului, iar nu la persoana infractorului; și aceasta o deosebește de grație (Cfr. *Tanoviceanu*, op. cit. § 2107). — Acestea fiind principiile generale, care guvernează amnestia, rezultă că, prin amnestierea faptului profită toate persoanele care l'au săvârșit, fie coautori, fie complici — (Vezi *Tanoviceanu*, op. cit. § 2109; *F. Hélie*, *Instr. crim. II*, No. 1090; *Merlin*,

Rép. vezi Complice, No. 5 și urm.) D-l Ion Avonescu (Bul. Trib. Muscel, An. I, No. 7, p. 184). vorbind de aceeași ipoteză spune: „Aceași consecință logică se impune și în privința coautorilor unei infracțiuni, deși decretul-lege nu o spune expres, cari autori deși nu ar întruni condițiunea personală pentru amnestie (Decretul lege 1547/920 cere ca amnestiatul să fi fost mobilizat. N. Ad.), le folosesc însă amnestia acordată unuia sau unora din coautori“.

În ce privește complicitatea însă, nu mai poate fi discuțiune, căci nu poate fi complicitate la o infracțiune inexistentă.

II) În privința chestiunii dacă prin amnesteria faptului, partea civilă poate cere despăgubiri înaintea instanței, care a pronunțat amnestia, soluțiunea minorității este întemeiată, mai cu seamă că, Curtea cu Jurați, conform art. 381 pr. penală, are plenitudinea de jurisdicțiune — iar prin art. III din decretul lege No. 1547 din 2 Aprilie 1920 nu s'a ținut de dreptul părții civile. Ca atare, Curtea cu Jurați putea în această ipoteză, deși faptul era șters prin amnesterie, ceea ce echivalează cu o achitare în cazul normal —, să acorde părții civile daune-interese (despăgubiri), fără a mai străgani, ca să mai apuce calea dreptului comun, adică a acțiunii civile separate, — pentru atâtea motive echitabile, pe care minoritatea le expune.

E. C. DECUSARA

TRIBUNALUL JUD. BRĂILA, SECȚIA II.

Audiența dela 9 Februarie 1920

Președinția d-lui C. DUMITRESCU, Judecător

N. Ionescu cu R. Samuelli.

Inchiriere. — Proprietar. — Folosință. — Forță majoră. — Suprimare. — Contract. — Desființare. — Chiriași. — Chirie. — Apărare. — Forță majoră. — Datornic. — Greșală. — Responsabilitate.

1. Când forța majoră face imposibilă executarea obligațiunii proprietarului de a procura locatarului folosința imobilului închiriat, această obligațiune urmează a fi considerată ca stinsă, executarea ei ne mai putând fi urmărită de locatar, iar ca consecință obligațiunea acestuia de a plăti chiria care este subordonată obligațiunii proprietarului de a procura folosința, se stinge și ea în același timp și în mod necesar cu obligațiunea proprietarului (art. 1156 și 1420 c. c.).

2. Cu toate că art. 1423 c. c. nu pronunță desființarea contractului de locațiune decât în cazul de distrugere totală sau parțială a lucrului închiriat, însă, această dispozițiune fiind o aplicațiune a principiilor generale relative la forța majoră, își găsește locul său și atunci când forța majoră lăsând să subsiste materialmente lucrul închiriat, suprimă fie folosința materială a lucrului, fie destinațiunea lui.

3. Pentruca evenimentele ce constituie cazul de forță majoră care a împiedecat executarea obligațiunii datornicului, să-l descărce pe acesta în mod legal de orice responsabilitate, trebuie ca ele să nu fi fost precedate sau însoțite de vre-o greșală care să fie imputabilă datornicului.

călărie fără de care efectele cazului de forță majoră nu s'ar fi produs (art. 998 c. c.).

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de N. Ionescu, contra cărții de judecată civilă No. 160 din 1919 a Judecătorei Ocol. 5 Brăila prin care i s'a respins ca ne fundată acțiunea pornită împotriva intimatei Rachela Samuelli pentru plata sumei de lei 2560 datorată din chirie;

Având în vedere că din actele aflate la dosar și susținerile părților se constată că apelantul închirind intimatului imobilul său din Brăila B-dul Ouză 157, pe termen dela 23 Aprilie 1914 până la 23 Aprilie 1917, apoi, prelungit conform legilor excepționale până la 23 Aprilie 1919, până când apelantul cere chiria, a chemat în judecată pe intimată pentru a-i plăti chiria pe timp de 2 ani, socotiți dela 26 Aprilie 1917;

Având în vedere că intimata nu contestă existența locațiunii dar, pretinde că diferite cazuri de forță majoră suprimând folosința imobilului închiriat pe tot timpul cât apelantul cere plata chiriei, din această cauză urmează a fi apărută de plata chiriei care este corelativul folosinței;

Având în vedere că pentru a se sustrage dela executarea obligațiunii, intimata susține că ocupațiunea orașului Brăila apucând-o la Galați, în lipsa sa din Brăila, imobilul ce-l avea cu chirie dela apelant, a fost rechiziționat și ocupat de inamic; că aceste evenimente ale războiului punând pe apelant în imposibilitate de a-și îndeplini obligațiunea contractată față de intimată de a-i procura și garanta folosința imobilului închiriat în tot timpul duratăi locațiunii, prin aceasta contractul este desființat, iar ca consecință intimata nu poate fi datorare chiriei exigibilă în timpul ocupațiunii;

Considerând că intimata invocând războiul, ca eveniment de forță majoră care a stins obligațiunile ce rezultau din contractul de locațiune și care trebuie deci din această cauză s'o deslege de obligațiunea sa de a plăti chiria pretinsă de apelant, în specie, cazul de forță majoră există;

Considerând că forța majoră este un accident care rezultând dintr-un eveniment ce nu se poate prevedea și ale cărui efecte nu pot fi biruite, pune pe obligat în imposibilitate de a-și executa obligațiunea contractată;

Considerând că forța majoră poate să previe fie dela natură, fie dela faptul omului și din acest punct din vedere războiul poate să constituie un caz fortuit și o forță majoră;

Considerând că în urma ocupațiunii unui teritoriu, armatele inamice punând întreținerea lor (hrană, îmbrăcăminte, locuință) în sarcina locuitorilor din teritoriul ocupat, iar aceștia fiind siliți în neputința lor de a rezista și pentru a scăpa de jafuri să se supună inamicului îndeplinindu-i cererile, rechiziționarea și ocuparea imobilelor închiriate de către armata inamică, consecință a războiului, constituie un caz de forță majoră;

Că satisfacerea cerințelor inamicului cu privire la imobilele închiriate, producând ca efect în caz de ocuparea lor, împedecarea chirișilor de a se folosi de ele, ei fiind siliți a părăsi imobilele rechiziționate, această împedecare echivalează cu distrugerea folosinței ce formează elementul esențial al contractului de locațiune. În asemenea caz, forța majoră, făcând imposibilă executarea obligațiunii proprietarului de a procura locatarului folosința imobilului închiriat, această obligațiune urmează a fi considerată ca stinsă, executarea ei no mai putând să fie urmărită de chiriaș iar ca consecință, obligațiunea acestuia de a plăti chiria care este subordonată obligațiunii proprietarului de a procura

folosința se stinge și ea în același timp și în mod necesar cu obligațiunea proprietarului (art. 1153 c. c.);

Considerând în al doilea rând oă. principiul după care riscurile rezultate după urma unui caz de forță majoră care suprimă folosința imobilului închiriat, trebuie să le suporte închirietorul, rezultă și din art. 1423 c. c. care, în materie de locațiune declarând desființat contractul de locațiune în caz de distrugere a lucrului închiriat prin caz fortuit prin aceasta, confirmă regula că pierderea datorată cazului de forță majoră incumbă aceluia al cărui lucru este atins în mod direct (resperit domino);

Că cu toate că art. 1423 c. c., nu pronunță desființarea contractului de locațiune, decât în cazul de distrugere totală sau parțială a lucrului închiriat, însă această dispozițiune fiind o aplicațiune a principiilor generale relative la forță majoră, își găsește locul său și atunci când forță majoră lăsând să subsiste materialmente lucrul închiriat, suprimă fie folosința materială a lucrului, fie destinațiunea lui;

Că și în aceste cazuri într'adevăr, soarta locațiunii fiind influențată de evenimentele fortuite în aceiaș măsură ca și în ipoteza prevăzută în mod expres de art. 1422 c. c., dispozițiunea sa trebuie să fie întinsă prin identitate de rațiune și la cazul când lucrul închiriat a rămas în întregime dar chirișul a încercat o distrugere totală sau parțială a folosinții sale, cazul de forță majoră făcând și în această împrejurare imposibilă executarea obligațiunii proprietarului de a procura chirișului folosința lucrului închiriat;

Că așa fiind și, întrucât nu se constată că imobilul închiriat intimatului a fost rechiziționat și ocupat de inamic pe tot timpul pentru care apelantul pretinde chiria dela intimată, în cazul acesta, apelantul găsindu-se în imposibilitate de a-și executa obligațiunea contractată față de intimată de a-i procura și a-i garanta acesteia folosința imobilului închiriat pentru acest timp, conform principiilor de mai sus, obligațiunea sa este stinsă. Intimata ne mai putând în cazul acesta urmări executarea acestei obligațiuni, nici apelantul nu este în drept a pretinde ca intimata să-și execute obligațiunea sa de a plăti chiria de oarece, această obligațiune ca consecință a caracterului sinalagmatic al contractului de locațiune, fiind corolativă obligațiunii apelantului s'a stins și ea deodată cu obligațiunea apelantului;

Având în vedere că apelantul susține că intimata nu poate fi liberată de obligațiunea de a-i plăti chiria fiindcă rechiziționarea și ocuparea imobilului închiriat intimatului se datorește unei greșeli ce ea a comis și fără de care s'ar fi înlăturat evenimentele ce constituie cazul de forță majoră care l'a împiedecat de a-și executa obligațiunea de a procura folosința imobilului închiriat;

Având în vedere că apelantul impută intimatului că știind că orașul Brăila va fi ocupat și că din această cauză se vor suspenda orice mijloace de comunicațiune dintre Galați și Brăila, a plecat totuș, la Galați în ajunul ocupațiunii, mulțumindu-se la plecarea sa să încue numai ușa dela imobilul închiriat luând cheia cu ea, fără să lase un reprezentant care să locuiască în imobil; că dacă ar fi făcut aceasta, rechizițiunea efectuată de inamic s'ar fi mărginit la o simplă încartierare care atingând par-tea disponibilă din imobilul închiriat, ar fi fost în sarcina intimatului ca chirișe, așa că s'ar fi înlăturat ocuparea întregului imobil închiriat, care a produs ca efect imposibilitatea apelantului de a ține imobilul liber la dispozițiunea intimatei;

Considerând că pentru ca evenimentele ce constituie cazul de forță majoră care a împiedecat executarea obligațiunii datornicului, să-l descarce pe acesta în mod legal de orice responsabilitate, trebuie ca ele să nu

fi fost precedate sau însoțite de vre-o greșală care să fie imputabilă datornicului și fără de care efectele cazului de forță majoră nu s'ar fi produs, în specie, liberarea intimatului de obligațiunea de a plăti chiria pretinsă de apelant, nu poate avea loc decât numai dacă cazul de forță majoră care a împiedecat pe apelant de a procura intimatului folosința imobilului închiriat, a survenit fără greșala intimatului;

Că într'adevăr, dacă s'ar stabili că imobilul închiriat a fost ocupat de inamic în întregime din cauza vreunei greșeli a intimatului, obligațiunea sa de a plăti chiria pretinsă de apelant, care rezultă din contractul de locațiune, stinsă prin efectul forței majore, s'ar transforma într-o obligațiune legală sancționată de art. 998 c. c., în baza căruia intimata ar fi ținută de a despăgubi pe apelant de prejudiciul ce i-a cauzat aceasta prin greșeala sa de a fi ocazionat faptul păgubitor apelantului;

Având în vedere că din probele administrate și debaterile procesului se stabilește că intimata fiind supusă austriacă și având un flu internat, cu o zi sau 2 înainte de ocupațiunea orașului Brăila a plecat la Galați unde se afla fiul său, pentru a obține liberarea lui. La plecare, intimata în vedere că n'avea să stea mult timp la Galați, a încuiat ușile dela imobilul închiriat, luând cheile cu ea. S'a întâmplat însă că a doua zi după plecare, în vederea ocupațiunii orașului Brăila, s'au suspendat orice mijloace de comunicațiune între Galați și Brăila, așa că, intimata a rămas la Galați unde a stat pe tot timpul ocupațiunii, iar în lipsa sa imobilul închiriat a fost rechiziționat și ocupat de inamic;

Considerând că împrejurările în care intimata a plecat din Brăila n'au fost de natură ca s'o facă să prevadă că vor surveni după plecarea sa evenimente care o vor pune în imposibilitate de a se mai înapoia la Brăila astfel, ca să i se facă o vină că a părăsit Brăila în asemenea condițiuni sau, că n'a luat înainte de plecare măsuri cu privire la paza casei sale;

Intr'adevăr, distanța prea mică dintre Brăila și Galați, faptul că circulau vapoare și trenuri între aceste localități, că locuitorii dintr'un oraș mergeau în celălalt, că călătoria intimatului la Galați era impusă de o necesitate imperioasă de a se interesa de soarta fiului ei, după care, urma să se înapoeze la Brăila, așa că plecarea sa nu reclama o absență îndelungată; că în mod oficial nu se anunțase evacuarea Brăilei și întreruperea comunicațiunii între acest oraș și Galați, toate acestea erau de natura s'o facă pe intimată să nu bănuiască că s'ar produce vre-o schimbare în starea de lucruri existentă în momentul plecării ei care s'o împedice chiar a doua zi după sosirea sa la Galați de a se mai înapoia la Brăila;

Considerând că calitatea intimatului de supusă austriacă înlătură bănuiala că ea plecând din Brăila a căutat să se refugieze de teama invaziunii de oarece coteropitorii ne fiind inamici pentru intimată, ea n'avea nici un motiv ca să se refugieze dinaintea lor, ca să fie învinovățită că în vederea timpului mai mult sau mai puțin lung cât va fi fost nevoită să stea departe de casa sa, n'a luat măsurile dictate de prudență pentru siguranța casei sale;

Că apelantul n'a dovedit cu nimic afirmațiunea sa că intimata a știut în momentul plecării sale din Brăila că acest oraș va fi ocupat de inamic și totuși l'a părăsit fără a lua precauțiuni cu privire la paza casei sale. Așa, apelantul nu dovedește că populațiunea orașului Brăila ar fi fost înștiințată de autoritățile publice despre ocuparea orașului și întreruperea comunicațiunii cu orașul Galați, sau, că intimata ar fi luat cunoștință despre survenirea acestor evenimente dintr-o altă sursă, și cu toate acestea a plecat la Galați;

Că prin urmare, reeșind că intimata a plecat la Galați cu intențiunea de a se înapoia și că surprinderea ei în acest oraș prin ocuparea Brăilii nu se datorește nici unei neglijențe sau imprudențe din partea sa, nu se poate imputa numitii greșeala ce apelantul susține că a comis de a nu fi lăsat în casă la plecarea sa din Brăila pe un reprezentant care s'o locuiească, în scopul de a împiedeca rechiziționarea întregului imobil închiriat, iar ca consecință responsabilitatea intimatii nefiind prin nimic angajată cu privire la paguba principuită apelantului prin imposibilitatea în care l'a pus forța majoră de a executa obligațiunea contractată față de intimată, acțiunea sa pentru plata chiriei pretinsă cum și apelul său sunt nefundate și cată a fi respinse ca atare.

Pentru aceste motive redactate de d-l Const. Dumitrescu, judecător de ședință, trib. respinge apelul ca nefondat.

(ss) C. Dumitrescu, C. Ștefănescu.

NOTA. — Sentința Tribunalului Brăila mai sus reproducă, face în mare parte o justă aplicațiune a principiilor de drept cu privire la forța majoră și la efectele ei în ce privește executarea contractului.

Astfel în ce privește în primul loc, sfera de aplicațiune a art. 1423 c. civ., Tribunalul decide cu drept cuvânt, în conformitate cu părerea generală admisă în doctrină și cu soluțiunea dată de instanțele noastre le fond și chiar cu ultima jurisprudență a Curței de Casație, că acest text nu trebuie interpretat ad literam ca fiind aplicabil numai în ipoteza când lucrul închiriat ori arendat suferă o distrugere materială totală sau parțială, ci și atunci când de și lucrul subsistă materialmente totuși folosința totală sau parțială a lucrului este imposibilă dintr'o cauză de forță majoră sau caz fortuit; în adevăr, într'un contract de locațiune, obiectul obligațiunei locatarului este folosința lucrului care trebuie prestată locatarului zi cu zi; din moment ce această prestațiune de folosință este imposibilă, obligațiunea locatarului devine fără obiect, iar acea a locatarului fără cauză; așa fiind este cazul de a se aplica principiul general consfințit de art. 1156 aliniatul final din Codul Civil, a cărui aplicațiune specială o face art. 1423 C. civ.

Înalta Curte care prin decizia No. 5 din 28 Februarie 1918 (publicată în Jurisprudența 1917—1918 pag. 48 și 19) interpretase art. 1422, Cod. civ., stricto sensu ca neputându-și găsi rostul, în imensa mare parte a cazurilor, decât la imobilele cladite unde distrugerea lor se operează în ipso corpore rei, a revenit la o interpretare mai largă, mai conformă cu spiritul textului și prin o decizie recentă dată la 21 Mai 1920 (Dreptul No. 38, pag. 446) a hotărât că de și art. 1423 Cod. civ. în termenii săi literar, prevede numai cazul de distrugere parțială sau totală a lucrului arendat ori închiriat, el se aplică totuși și în cazul în care locatarul se găsește în imposibilitate provocată de o forță majoră de a se folosi de

lucrul închiriat ori arendat, cu toate că materialmente lucrul n'ar fi distrus, de orece ar fi nedrept a se impune locatarului să plătească fără cauza prețul unei folosințe ce nu i a putut fi procurată de locator*.

În ce privește cesțiunea de a se ști ce caractere trebuie să întrunească evenimentul invocat ca forță majoră pentru a constitui o cauză de liberațiune a debitorului, este generalmente admis că trebuie să fie vorba de un obstacol de neprevăzut și de neînlăturat care să pună pe debitor în imposibilitate de a-și executa obligațiunea, în acelaș timp rezultă din combinația art. 1082 și 1156 aliniatul final din Codul civil, că evenimentul nu trebuie să fie imputabil debitorului, ceea ce implică lipsa de ori-ce culpă anterioară evenimentului sau concomitentă cu evenimentul și fără de care obstacolul la executarea obligațiunei nu s'ar fi produs.

Numai când evenimentul nu se poate imputa debitorului, obligațiunea acestuia este stinsă; altminterlea raportul juridic subsistă și obligațiunea debitorului în cazul când nu se mai poate executa în natură, se va transforma în obligațiunea de a plăti daune interese conform art. 1082 C. civ.

Așa fiind, este greșit modul de a vedea al Tribunalului Brăila, a cărui sentință o adnotăm, când susține că obligațiunea debitorului, în speța a chiriei, care rezultă din contractul de locațiune, stinsă prin efectul forței majore, se transformă într'o obligațiune legală, sancționată de art. 998 Cod. civ*.

Este o confuzie care se face între culpa contractuală și cea delictuală derivând din art. 998; din moment ce există culpa debitorului care a provocat neexecutarea obligațiunei, obligațiunea nu este stinsă și înlocuită prin o obligație legală, ci ea subsistă, dar obiectul obligațiunei se poate transforma într'o sumă de bani datorită ca daune interese.

A se vedea în privința interpretării art. 1423 Cod. civ., român (art. 1722 Cod. civ. fr.) *Louvent*, t. 25, p. 157; *Auby et Riv*, 4-a ediție, t. IV, 369, p. 495 și urm., un studiu foarte documentat al d-lui *V. Ilescu*, publicat „*Curierul Judiciar*” no. 8—9 din 1920, p. 68—99 și nota savantului profesor de la Iași d-l *Dim. Alexandrescu* publicată în *Curierul Judiciar* no. 77—78 din 1920, p. 623—626.

A. C.

JURISPRUDENȚA STRAINA

TRIBUNALUL CIVIL DIN LE PUY

2 Decembrie 1919

Copil natural. — Recunoașterea lui din partea tatălui. Recunoaștere din partea a două persoane care se pretind tatăl copilului. — Dreptul de apreciere al Tribunalelor. — Art. 62 c. fr. (48 c. civil român).

De către doi persoane au recunoscut pe a-

celăși copil natural, pretinzându-se amândouă tatăl acestui copil, nu numai decât prima recunoaștere este cea care trebuie să prevaleze, ci tribunalele vor decide chestiunea după împrejurări, în conformitate cu interesul copilului ¹⁾

(Din *Recueil des sommaires*, *Recueil Izorard*, anul 1920, p. 214)

NOTA. — Speța judecată prin sentința de mai sus, nu se poate înfațișa la noi pentru acei care nu admit recunoașterea copiilor naturali din partea tatălui.

De aceeași părere este și Curtea noastră de Casație, care nu admite recunoașterea nici chiar din partea mamei, sub cuvânt că toate textele din codul civil, care vorbesc de recunoaștere, sunt o inadvertență a legiuitorului ²⁾.

Auziți argument! Textele care vorbesc de recunoașterea copiilor naturali sunt o inadvertență!

Dar, de ce nu s'ar vedea oare o inadvertență în eliminarea din codul nostru a secțiunii co-

dului francez, care se ocupă de recunoașterea copiilor naturali?...

Un autor zice că codul nostru a tradus în mod inconștient (?) textele respective din codul francez, în art. 48, 304, 337, etc. Nu știm însă cine este inconștient: codul sau interpretul lui?

Ori cum ar fi, chestiunea asupra căreia a avut a se pronunța tribunalul din Le Puy, nu se poate pune pentru acei cari tăgăduesc tatălui dreptul de a-și recunoaște copilul.

Pentru acei cari admit însă instituția recunoașterii, precum suntem noi și alții ³⁾, soluția va fi, de bună samă, aceeași și în dreptul nostru.

Dacă însă unul din acei care au recunoscut copilul, s'a căsătorit cu mama lui, se înțelege că recunoașterea acestuia va fi ținută în samă, fie că ar fi anterioară sau posterioară celei dintâi, și că în asemenea caz, copilul va fi legitimat, adică va fi considerat ca un copil legitim.

Iași

D. ALEXANDRESCO

1) Mai vezi, în același sens, același *Recueil*, anul 1906, p. 99, No. 551).

2) Vezi această decizie criticată de noi, publicată în *Dreptul* din 1916, No. 50, p. 394 urm.

3) Vezi autoritățile citate în tom. II al Coment. noastre, p. 316, nota 2.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI CURȚILOR DE APEL ȘI ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA I

Apelant: St. Boureanu prin d. av. Bujor.

Intimat: Rudolf Imer prin d. av. Alex. Popescu Necești.

Contract. de locație. — Renunțarea chiriei la contract. — Notificare de revenire la renunțare. — Notificarea proprietarului că acceptă. — Contestatie. — Inutilitate. — Art. 4 din decretul lege 1420/920.

Deși prin notificarea dela 25 Feb. 1920 chiriașul (intimatul de azi) a renunțat la contactul de închiriere pe ziua de 23 aprilie 1920, însă din faptul că prin o notificare posterioară, la 6 Aprilie 1920, dată după aparițiunea decretului lege 1420/920, a înștiințat pe proprietar că vrea să profite de prelungirea contractului, iar proprietarul apelantului de azi) îi face cunoscut că acceptă, cu condiție de a se conforma art. 6 din decret, (de a plăti chiria cu sporul de 410/00), reiese destul de clar că apelantul a renunțat de a invoca beneficiul rezultat din notificarea din 25 Feb. 1920.

Prin urmare, este indiscutabil, că intimatul nu mai era silit să facă în termen de zece zile contestația prevăzută de art. 4 din decretul lege 1420/920 — devenită inutilă în baza prelungirii benevole ce-i o acordase. (*Curtea de Apel București secția I-a decizia civilă No. 167 din 9 August 1920, prin care s'a respins apelul contra sentinței No. 521/920 a Trib. Ilfov secția III-a*).

SECȚIA II

Apelant: N. G. Niculescu prin d. av. Curpen.

Intimat: Gh. Dumitrescu prin d. av. Iosipescu.

Hotărâre defl.itivă. — Efecte. — Tertiu. — Contestatie. — Admisibilitate. — Art. 400 p. c.

Hotărârile definitive au putere numai între părțile

cari au luat parte în proces. Un tertiu nu se poate prevala pe cale de contestație de înțelegerea și înținderea aplicării dispozitivului sentinței pe baza art. 400 pr civilă, ci numai pe cale de acțiune principală înaintea instanței de fond.

Prin urmare, în speță, constatându-se că sentința care s'a pus în executare de către intimat este dată între el în calitate de proprietar și Paraschiva Fintescu ca chiriașă — la care contestatorul (apelantul de azi) nu a luat parte, nu i se poate aduce nici o atingere drepturilor sale, fiind un tertiu, așa că față de el nu se poate executa o sentință obținută între alte persoane — și a-l evacua din imobilul ce-l ocupă. (*Curtea de Apel București secția II-a, decizia civilă No. 243 din 27 Oct. 1920, prin care s'a admis apelul contra sent. 611/920 a Trib. Ilfov secția II-a*).

Apelant: M. Marcovici prin d. av. Balif.

Intimat: Ernest Kemptor prin d. av. Hămaneanu.

Clauze de reziliere facultative. — Inoperante ipso facto. — Contestatie. — Inadmisibilitate. — Art. 4 din decretul lege 1420/920.

Clauzele de reziliere facultative devin inoperante prin simplul efect al legii, așa în cât este inutilă orice contestație din partea chiriașului. A admite o altă interpretare ar însemna a presupune că legiuitorul a deschis calea unei contestații pentru ca instanța să facă numai o lucrare de constatare, ceea ce e inadmisibil, întru cât expresiunea „contestatiune“ implică un litigiu, care se desfășoară, înaintea justiției.

Rostul contestațiilor la care se referă decretul-lege 1420/920 nu poate fi decât a rezolva prin justiție pretențiunile reciproce ale părților, când acestea socotesc că, după intenția lor și după caracterul stipulațiunei, acestea n'ar intra în sfera de aplicatiune a decretului-lege, și numai pentru atari cazuri li s'a deschis

calea contestației cu sancțiunea decăderii prevăzută de art. 4. (Curtea de Apel București secția II, decizia civilă 238 din 7 Oct. 1920, prin care s'a respins apelul contra sent. Trib. Ilfov secția IV, No. ... din 18 Iulie 1920)

SECȚIA III

Apelanți: Ghiță Stoianescu, Maria Diamandescu, Ana P. Boicu și Ion Gh. Rainoff prin d-nii avocați Aurel Ilescu și C. Frunzescu

Intimați: Ecaterina Ghermănescu, Const. V. Deciu, Panait Rai culescu prin d-nii av. Bădescu, St. Dumitrescu și St. Marinescu Roletin; lipsește intimata: Bianca G. M. Eftimiu și altele.

Apel. — Achiesare înaintea primei instanțe. — Inadmisibilitatea apelului. — Art. 317 pr. civ.

Când prin susținerile și declarațiunile ce a făcut înaintea primei instanțe apelantul de azi (părâtul înaintea primei instanțe) a achiesat la hotărârea dată de aceea instanță, potrivit dispozițiilor art. 317 pr. civ. el a pierdut dreptul de a o ataca cu apel.

În adevăr, în fapt se constată de curte că: apelantul în acțiunea ce-i intentase Saffa Panait Jecu în calitate de văduvă săracă, de a i se atribui o pătrime din averea rămasă de pe urma defunctului ei soț în lipsă de accendenți și descendenți, — încetând din viață reclamanta văduvă în cursul procesului, el împreună cu alți moștenitori testamentari ai defunctei, înaintea primei instanțe a declarat că-și retrage apelul — după ce s'a opus la admiterea acțiunii văduvei sărace. (Curtea de Apel București, secția III-a, decizia civilă No. 232 din 30 Oct. 1920, prin care se respinge ca inadmisibil apelul contra sent. 617/919 a Trib. Prahova secția I-a).

SECȚIA IV

Apelant: Solomon Baly, prin d. av. N. Alexandrescu.

Apelant contractelor: Al. N. Zano, în persoană.

Ipotecă. — Efecte. — Dobânzi. — Inscriptii. — Ipotecare. — Dreptul de preferință pentru cel ce a reînscris ipotechii. — Art. 1785 c. civil.

Ipoteca își produce efectul legal atâta timp cât imobilul care o garantează se găsește în proprietatea debitorului, iar după vânzarea imobilului drepturile creditorului hipotecar trec asupra prețului pe care îl înlocuiește.

De asemenea este un principiu general admis, că accesoriul urmează soarta principalului; prin urmare când prețul rezultă din vânzarea unui imobil hipotecat, a produs dobânzi, ele se încorporează la preț capital) și creditorii hipotecari pot exercita asupra dobânzilor aceleași drepturi, după aceleași norme și cu aceleași reguli, ca și asupra prețului.

În speță, după distribuțiunea făcută prin tabloul întocmit de judecător, rezultând o sumă de 33.228 lei dobânzile produse de suma de lei 510.862 lei și 75 bani — prețul vânzării imobilului ipotecat —, și rămânând neplătiți apelanții Solomon Baly și N. Zano, dintre care cel dintâi și-a reînscris ipotechii hipotecare conf. art. 1785 c. e., iar celalt a neglijat — prin efectul inscripțiilor luate și reînscris în timp util, creanța creditorului Baly (apelantul de azi) are drept de preferință asupra celei lalte, așa că suma de 33.228 lei trebuie alocată numai asupra lui. (Curtea de Apel București secția IV, decizia civilă No. 169 din 5 Iulie 1920 prin care s'a admis apelul contra sentinței No. 462/918 a Trib. Ilfov secția III c. civ.).

CURTEA DE CASAȚIE

SECȚIA I

Recurent: Clubul ofițarilor în rezervă, prin d-l av. Bădescu.

Intimat: Em. Miclescu, prin d-l av. P. Poni.

Recurs. — Termen de introducere. — Cazul unei hotărâri necomunicată atacată cu un al doilea recurs. — Cum se socotește termenul de recurs. — Art. 39 legea Curții de Casație.

În principiu termenul de recurs curge de la data comunicării hotărârii ce se atacă. Când însă o parte a introdus recurs înainte de comunicare, data acestui recurs se consideră ca punct de plecare al termenului de două luni în care s'ar putea introduce un al doilea recurs în termen pentru cazul când primul recurs n'ar fi valabil pentru diverse motive. (Cas. I, deciziunea No. 345 din 14 Septembrie 1920, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei No. 54/920 a Curții Apel București s. IV).

SECȚIA II

Recurent: Gh. Iosif, prin d-l av. D. Răducanu

Intimat: Eliza Gh. Iosif, prin d-l av. Paleologu.

Recurs. — Ce trebuie să cuprindă petiția de recurs. — Art. 41 din legea Curții de Casație și 69 pr. civ.

Art. 41 din legea de organizare a Curții de Casație prevede categoric că, cererea de casațiune trebuie să arate în mod formal cari sunt părțile din proces, precum și obiectul recursului, iar după art. 69 din procedură civilă, lipsa numelui, pronumelui și nearătarea obiectului oricărei petițiuni sunt prescripții sub pedeapsă de nulitate.

La materie de recurs, obiectul petițiunii îl formează însăși deciziunea sau hotărârea ce se atacă și ca atare neindicarea numărului sentinței, precum și a datei la care a fost pronunțată echivalează cu lipsa obiectului petițiunii, dacă partea nu a sălăturat odată cu cererea în Casație și copie după dispozitivul Deciziunii atacată. (Cas. II, Deciziunea civilă No. 74 din 14 Iunie 1920, prin care s'a admis incidentul ridicat de intimat și s'a anulat recursul făcut de Gh. Iosif în contra deciziei Curții apel Iași s. II).

SECȚIA III

Recurent: N. Nicolăescu, prin d. av. G. M. Dametrescu.

Intimat: Ministerul instrucțiunii publice, prin d. av. D. Mazălu.

Legea de organizare a Ministerului Cultelor și Instrucțiunii publice. — Funcționar inamovibil. — Transferare sau avansare în altă funcțiune garantată prin inamovibilitate după un oare care stagi. — Dacă prima inamovibilitate îl urmărește și în această nouă funcțiune, fără a fi nevoie de stagiul prevăzut de lege. — Soluție afirmativă. — Art. 105, 106 și 107 din lege.

Din întreaga economie a art. 105, 106 și 107 din legea Organizării Ministerului Instrucțiunii publice rezultă că, funcționarii acestui minister, deveniți inamovibili, în condițiile acestor texte de lege, își păstrează inamovibilitatea lor și atunci când sunt translați sau înaintați în altă funcțiune din minister, funcție care și ea să fie garantată cu inamovibilitate după un oare-care stagi. Acest stagi este necesar numai celor noi numiți în minister iar nu și celor cari o aveau deja în precedenta funcțiune ce o ocupau în minister. Deciziunea No. 170 din 7 Mai, 1920, prin care s'a admis recursul în contestație).